Recording: Wed. 6th May. 5.30 p.m.

"Ma Kinilō Mawlā"

Rosina.

~~[illegible]~~.

Louise Lencker

" M A K I E N I T X M E W T A "

Addattament Radjofoniku

Ta'

Charles Attard.

Mill-Kummidja;

(LO SBAGLIO DI ESSERE VIVO)

Ta'

Aldo De Benedetti.

JIEHDU SEHEM:

MARIA LARI	...	. . . .
ADRIANO LARI	...	... .
CESARE GUGLIELMI	...	. . . .
ID-DEFFIEN	...	. . . .
PAOLA	...	. . . .
ROSINA	...	. . . .
~~XXXXXXXX~~ LUISA	...	. . . .
SINJURA XIEHA	...	. . . .
SINJUR TA' POZIZJONI GHOLJA		. . . .
LINA	...	. . . .
SILVIO	...	. . . .
TERESA	...	. . . .
MARIO	...	. . . .
SERGIO	...	. . . .

++++++++++++++++++++

N.B. Dil-Kummidja giet maqluba ghal Malti u Addattata ghax-Xandir bil-permess ta' l-Awtur.

Il-Final tal-Kummidja gie mibdul u addattat ghas-Semmigha lokali.

++++++++++++++++++++

M A L T A

1 9 5x8.

: Int sgura li rajt sewwa?

Maria : Ghedtlek, gharafni... Kif lemahni, issorprenda ruhu u waqaf... waqaf f'salt wiehed... bla dubju, nizel mill-karrozza u beda jistaqsi ghalija.. Wara li tlaqt nigri, rajtu ikellem lil Pawlina... din, m'ghandekx ghax tahseb, sgur qaltlu fejn noqoghod.

Adriano: B'daqshekk, ma jfissirx li hu gej hawn.

Maria : U jien nghidlek li qed ifittixni... Minn minuta ghall-ohra nistennieh jhabbat il-bieb... Imma, kif bqajt kalm daqshekk? Ma tintebahx li hemm bzonn naghmel xi haga?

Adriano: Xi tridni naghmel? Ghidli,xi tridni naghmel? Isa, Maria.. Thallix l-eccitament jitliflhek rashek... Wara kollox, m'ahniex sguri li gej ifittxek hawn... Il-principal tieghi bilkemm jafhek u qieghed niskanta kif gharfhek hekk malajr.

Maria : Iva, gharafni... jien sgura minn dan u kif ghedtlek, dal-waqt tarah hawn.

Adriano: Dan, qed tghidu int... Ma narax li hemm raguni li ghandu jigi sgur... Imbaghad, naghtu kas li jigi jarek...Ghandi nahseb li huwa qieghed hawn ghal xi ftit granet.. forsi jigi hawn, ipacpac ftit, imbaghad jerga' jitlaq... sa dan it-tant, jien, ma nhallichx jarani... nibqa' mistohbi fil-kamra tieghi.

Hoss: (Tinstema' l-qampeina tal-bieb ta' barra)

Maria : (Imbazza') Il-qampiena!...

Adriano: (Kwazi itemtem) Iva... Il-... Qampiena...

Maria : Fejn sejjer?

Adriano: Nara minn gie...

Maria : Attent li ma jarakx... (Pawsa)

Adraiano Iva, hu kollu kemm hu.

Maria : Alla tieghi!...

Hoss: (Il-qampiena terga' tinstema iddoqq)

Rosina : (Il-boghod mill-Mike) Sinjuri.. gie xi hadd...Immur nifah?

Adriano: Stenna, Rosina... Ifhimni x'ser nghidlek... Jekk dak is-sinjur jistaqsik xi haga, lili, issemmini xejn... Jien, m'inhix hawn... ma nezistix.. fhimtni x'ghedtlek? Hawnhekk toqoghod biss is-sinjura. Mur issa... mur iftah..... Maria, jien sejjer fil-kamra tieghi... fittex ehles minnu..

Maria : X'wahdadin!...

Adriano: Kuragg... Aqta fil-qasir.. Ghidlu li ghandek bzonn tohrog.

Hoss: (Passi jidbeghedu - bieb jinghalaq)

Rosina: Ghaddi, ghaddi, sinjur.

Hoss: (Zewg passi)

Guglielmi: Maria!... Sinjura Maria!...

Maria : L-ghodwa t-tajba, Guglielmi.

Guglielmi: Kieku taf x'ferh qed inhoss bhall-issa... Tli nfittcek hafna... Staqsejt ghalik lil kull min naf .. Hadd ma taghni ahbar tighek... Il-purtinara, fejn kont toqoghod qabel, qaltli li sifirt, imma li ma tafx fejn mort... issa, ghalgharrieda, ... ikolli nghid lid-destin ried jghini... Maria, possibbli li ma rajtnix meta ltqajna ftit ilu?

Maria : Jien? Sgur li ma rajtekx.

Guglielmi: Qed tiskantani... minghalija rajtek thares lejja fitt... Int kont ma' sinjorina u jien ghaddejt bil-karrozza... f'daqqa wahda, int eghebt... Li ma kienitx dik is-sinjorina li urietni fejn toqoghod, kieku tlifthek, meta jien kont migmun biex narak... biex noqoghod nitkellem ftit mighek.

Maria : Grazzi... int twajjeb hafna... imma, oqoghod bilqeghda.

Guglielmi: Ghidli, Maria, meta sifirt?

Maria : Ma domtx wisq... wara gimgha...

Guglielmi: Imma kif ma hallejtx risposta fejn kont sejra?

Maria : Riedt li hadd ma jkun jaf .. Xtaqt li noqoghod wahdi.

Guglielmi: Ghandhek ragun... Iva, qieghed nifhmek... Allura anqas lili ma riedt turi fejn sejra?

Maria : (Imhawda) Lilek? Ma gitnix f'rashi....

Guglielmi: Maria, ghal dan in-nuqqas tighek qed jiddispjacini... imma, allura, ghalik jien ma nfisser xejn?

Maria : X'inti tghid, Guglielmi? Ghalija, int, habib antik.

Guglielmi: Hekku, il-kelma addattat... Habib antik... b'dan kollu, milli qed nara, dil-kelma, ghalik ma tfisser xejn.

Maria : Ahfirli.. X'tifsir trid ittiha dil-kelma?

Guglielmi: Maria!... Kemm ilna nafu lil xulxin?

Maria : Snin kbar... mindu konna tfal ckejknin.

Guglielmi: Hekku... mindu konna tfal... jien kont l-ikbar habib tighek.... ghadda z-zmien... int izzewwigt u allura jien, ghalik sirt habib... imbaghad rega' ghadda z-zmien u rgajna ltqajna u issa sirt il-habib antik tighek.

Maria : M'hix haga sabiha?

Maria

Adriano

Maria

Adriano

Hoss (Tliet tahbitiet fuq bieb)

Rosina Nista' nghaddi?

Adriano Ghaddi, ghaddi, Rosina.

Rosina Sinjura, waslu dawn il-fjuri.

Adriano Xi gmiel ta' fjuri.

Maria Imma, Rosina... jien ghad baqaghli fjuri.

Rosina Sinjura, dawn lilhek baghtuhom.

Maria Lili?

Rosina Iva... baghthomlhok dak is-sinjur....Hekku l-biljett.

Maria Grazzi, Rosina.

Rosina Sejra nkompli, sinjura.... jekk ikollhok bżonni, sejjahli.

Maria Tajjeb, Rosina.

Maria : Iva. Sraqsieni liema hi l-ahjar lukanda... Ghaliex? Ghamilt hazin?... Jaqaw ma kellhix nghidlu?

Adriano: Le, le, anzi ghamilt tajjeb hafna... Allura behsiebu jibqa' hawn ghal xi ftit taz-zmien?

Maria : (Irritata) Ma nafx... Ma nafx... Ghaliexqed tistaqsi lili? Kif tridni inkun nafu dan?

Adriano: Ikkalma... Ikkalma.... Hsiebt li qallhek xi haga hu... X'ghandhek, Maria? Jaqaw qed thosshok xi ftit nervuza?

Maria : X'jidhirlek, dal-mistoqsijiet kollha? Bhall-issa, qed nisthajjilna ghaddejja x'inkiesta

Adriano: U x'inkiesta, inkiesta.... jien qed nistaqsihik, hekk, ghal kurzità... Ara, ejja nidhaddtu fuq xi hag'ohra. Tridni nghinhek tirranghom dawk il-fjuri?

Maria : Ma jimpurtax... Jekk trid taghti dal fjuri qodma lil Rosina...

Adriano: Rosina!.... (Pawsa)

Rosina : Sejjahtli, sinjur?

Adriano: Iva. . ara hawn dawn il-fjuri.

Rosina : X'naghmel bihom, sinjur?

Adriano: Ma nafx... Xi tridha taghmel bihom, Maria?

Maria : Tgharmihom... tgharmihom... M'inthix tara li dawk fjuri midbiela?

Adriano: Smajtha x'qaltlek, armihom.

Rosina : Tajjeb.

Hoss: (Passi jidbeghedu)

Maria, trid immorru naghmlu zewg passi?

Maria : Le, le... m'ghandhix aptit nimxi.

Adriano: Tajjeb, allura noqoghodu fit-terrazzin ghal frisk.

Maria : Ghal frisk meta hemm xemx taqli?

Adriano: U fejn qed tarah, x-xemx? M'inthix tara li bhall-issa mohbija?

Maria : Iva, naf... imma s-shana qegheda hemm xorta wahda.

Adriano: Allura, x'ser naghmlu?

Maria : (Irrabjata) Xejn! Xejn! Ma nistghux noqoghodu ghal ftit ma naghmlu xejn? Jekk trid tohrog, mur ghamel zewg passi... Hemm bzonn nigi jien, bilfors?

Maria : (Xkattata bid-dwejjaq) Tkollok bniena... Tergax tibda tfakkarni.

Adriano: Maria!!!....

Maria : Bizzejjed! Bizzejjed!... Tkellimnix izjed fuqu...M'irridx nisma izjed.

Pawlina: Iva... Il-mejjet irid il-mistrieh... X'tiehdu billi toqoghodu tiftakru fieh u issemmugh? Itxu, itxu jmorru ghax sar hafna hin.

Maria : Adriano, ghadek ma mortx tbiddel? M'inthix gej maghna b'dak l-ilbies, hux?

Pawlina: Kif? Vera li tlifna dan-zmien kollu, ser noqoghodu nistennewh ibiddel?

Adriano: Le, le, Sinjorina... M'inthox sejrin tistennewni... Jien, m'inix gej maghkhom.

Pawlina: Bravu!... Int tista' tigi issibna il-Miramar....

Maria : Iva, iva... Ahna nkunu qeghdin nistennewk.

Pawlina: Hi... Insejt l-imrewha gewwa... halli jmur ngiba...

Gugliel: Allura nistghu jmorru?

Maria : Iva... Adriano, issa, jigi jilhaqna...

Adriano: (Inkurlat) Maria! Maria!... Stenna!....

Maria : (Nervuza) Xi trid??? Ghidli xi trid... Ehles... Mur biddel u ejja maghna.. Trid nohrog... Iddejjaqt hawn gew.....

Hoss: (Passi - bieb jinghalaq bis-salt)

Adriano: Maria!...Maria!....

Pawlina: Ga telqu?

Adriano: (Mitluf) Ismaghni, sinjorina... Ghid lil Maria terga l-ura minnufieh... Ghidilha li ma jrridx... nimpediha... fhimtni? Nimpediha!....

Pawlina: U x'timpediha, timpediha... Maria, issa tinsab hielsa... sid taghha n-nifisha... Issa tista' taghmel d-k li joghogobha. Fuq kollox, int m'int xejn...jew ilhaqt minflok zewgu?? Isma minni... Halliha taghmel dak li joghbobha u tindahalx..

<u>Muzika:</u> . . . .

Hoss: (Vaqt li jinstamghu kikkra u plattini flinkien)

Maria : Le, le, Rosina... dik m'hix tajba... Mur gibli dik id-dvalja l'irrakkmata.

<u>Rosina</u> : Tajjeb.

kexxun jinfetah
Hoss:(Passi jidbeghedu).u jersqu mill-gdid)

Rosina : Din, trid?

Maria : Iva.

Hoss: (Sajjetta - xita)

X'wahdadin!... Kemm hu temp ikreh... Issa niezla x-xita ukoll.

Rosina: Tassew lejla kerha... Bilhaqq... kont ser ninsa nghidlek... Ftit ilu giet is-sinjura Kuncett.

Maria : Is-Sonjura Kuncett?

Rosina : Iva... giet ghal kera.

Maria : M'ghedtilhiex lis-sinjur m'hux id-dar u li jkun hawn fl-ahhar tal-gingha?

Rosina : Iva, imma qaltli li trid tara lilek u li ghandha tghaddi isjed tard.

Maria : Tajjeb, issa aqsam lumija u qogheda fi ġlattina.

Rosina : Tridni jnne"willhek xi halib ukoll?

Maria : (Innervjata) Iva! Ma tafx li ghandhek iggib il-halib? Hemm bzonn noqoghod nghidlek kull darba x'ghandhek taghmel? Haffef, Rosina.. minn hawn u ftit iehor ikun hawn dak is-sinjur.

Hoss: (Ix-xita tinstama' fil-boghod - jinfetah il-bieb bis-salt u x-xita tinstama' fil-qrib - bieb jinghalaq- ix-xita fil-boghod mill-gdid)

Maria : (Sorpriza) Adriano!....

Adriano: Wasalt, Maria!....

Maria : Adriano!...

Adriano: Stenna, Maria... ġekk tmiss mighi, tixxarrab ... Rosina!...

Rosina : Ben tornato, sinjur....

Adriano: Grazzi,... Kif int, Rosina?

Rosina : Tajba, grazzi...

Adriano: Rosina, jekk joghogbok qeghedli dal-kappell u dir-raincoat jinxfu x'imkien....... Grazzi. Maria, ma nistax infissirlhom il-vjagg li kelli... Ghal ftit minuti tlift it-tren u kelli noqoghod nistenna ghal erba' sighat shah.

Maria : M'hux ahjar tmur dbiddel, Adriano?

Adriano: Ghidli, Maria... Ma kontx tistennieni hekk ghalgherrieda, hux veru?

Maria : Le!... Tant hu hekk li ma nistax nifhem kif ergajt l-ura

Maria : Ma nafx... Immur infittex... insin xi post li jghodd ghalija.. Naghmila ta' Governanti... u jekk hemm bzonn, naghmila ta' seftura ukoll.

Adriano: Seftura???

Maria : Iva. La darbb int ma tistax tahdem, jehtieg li jahdem haddiehor minnflokok.

Hoss: (Bieb jinfetah - passi)

Rosina : Gibtlek il-halib u l-lumi, sinjura.

Maria : Jekk joghogbok gibli tazza ohra.

Rosina: Tajjeb, sinjura.

Adriano: Maria, jaqaw ghandu jigi?

Maria : Iva.

Adriano: Kulljum jigi ghat-te, hawn?

Maria : Iva, kulljum.

Adriano: Ma kellux jitlaq minn din il-Blet?

Maria : Iva, kien telaq, imma rega' l-ura malajr.

Adriano: U fuqhiex joqoghod ikellmek meta jigi hawn?

Maria : Fuq hafna xorti.

Adriano: Nista' nahseb... Dejjem jghid l-istess kliem... Li jrid jizzewgek, hux tassew?

Maria : Le, qatt ma qalli xejn izjed.... Ix-xewqa tighu jiena nafha.

Adriano: Jekk m'inhix sejjer zball, huwa jqis rubu bhala gharus tighek.

Maria : Hekk nahseb...

Adriano: Gherusija ftit twila... Gherusija li bdiet minn mindu kontu ghadkhom ckejknin... M'ghandniex x'inghidu...dan ghalieh, huwa l-isbah xhieda tal-fedeltà tighu.

Maria : Xi trid tfisser b'dan?

Adriano: Xejn, xejn, Kieku fin-nofs ma kienx hemm jien...anzi, qed nghid, ghalikhom kien ahjar meta kont ghadni haj...Ragel haj jista' wiehed jidhaq bieh, imma mejjet....

Maria : Qieghed tghir ghalija (Ironika)

Adriano: Le, le... Issa n-nar ser jintefa... Ma Ghandniex hatab izjed?

Maria : Le, l-ahhar ftit li kelli, uzajtu.

Adriano: Izjed kien jaqbel kieku xtrajt ftit hatab mill qaghadt tixtri it-tè ghal dak is-sinjur.

Maria : Il ftit tè li ghandi tahuli hu stess.

Adriano: He... Ser jidhol ghall-ispejjes tad-dar ukoll?

Maria : Isma ghni, Adriano .... imma, ara... aħjar ma nwiegbek xejn...

Adriano: Le, irridek twigibni... Tkellem!... Tahseb li ma nafx xi trid tghidli? Int m'ghadekx thobbni!... Tkellem!... Ghid dak li ghandhek fl-istonku tighek....Tibza twigibni?

Hoss: (Qampiena ta' barra)

Hekku!... Is-Sur Guglielmi wasal.... X'ser naghmel? Nibqa' hawn?

Maria : Kif joghogbok!...

Rosina : (Boghod mill-Mike) Gie is-Sur Guglielmi.

Adriano: Jghaddi, jghaddi.

Guglielmi (Boghod mill-Mike) Buonasera, Maria.... Oh!... Int hawn ukoll? Meta wasalt?

Adriano : Ftit ilu.

Guglielmi Prosit!.. Irnexxielek tehles malajr.

Adriano : Haffift kemm stajt.

Gugliel : X'daqxejn shana ghandkhom hawn gew... thossok tithonna... Il-kesha li hemm barra tidhol fil-ghadam.

Maria : Ghada niezla x-xita?

Gugliel : Le, billi waqa xi ftit tar-rieh, l-ghajru m'ghadux kif kien.

Maria : Oqoghod bilqegheda.....

Guglielmi Grazzi.... Ma hrigtx il-lum, Maria?

Maria : Le, il-lum bqajt hawn il-gurnata kollha.

Gugliel : Ghamilt sewwa... Kienet tassew gurnata kerha... N ahseb li int ukoll sibt temp ikreh;;..

Adriano : Ma setghax ikun aghar milli kien.

Gugliel : Il-bahar, rajtu xejn, Maria?

Maria : Qatt ma rajtu qawwi daqshekk... Qalu li mewga bagghet tiela saz-zuntier tal-Knisja.

Gugliel : Kienet dehera mill-isbah... Min rah mit-terrazzin tal-Miramar, kellu jibqa' impressjonat .. Ix-raxx tal-bahar beda jasal s'hemm fuq.

Rosina : Sinjura, x'hin tghidli ngibilkhom it-tè.

Maria : Tista iggibulna, Rosina... Qabel xejn, ne willi dak il-pakkett li hemm fuq il-mejda, jekk joghogbok.

Gugliel : Ma nafx jekk joghogbukx...